

Dren; thi ellers vilde den ærede Forslagsstiller været gaaet ind paa vort Forslag, da hans Forslag endnu mere gaaer ud paa en gradvis og langsom Fremme af Selveiendom. Naar jeg imidlertid har sluttet mig til Majoriteten, saa er Aarsagen fornemmelig den, at det dog ikke lader sig nægte, at naar en stor Mængde Gods sælges og gives frit, som her er Tale om, saa vil Sagen maaskee stille sig noget anderledes, og det vil være vanskeligt i dette som i alle lignende Sager forud at bestemme aldeles sikkert, hvorledes Forholdene ville stille sig. Der lader sig jo ogsaa sige Noget for at denne Sag gaaer noget langsommere, og jeg troer, at man maa lægge Mærke til, at der er indkommet adskillige Andragender fra Fæstere, som vise, at disse ikke ønske en saadan hurtigere Fremgangsmaade som den, der var for her i Thinget forrige Gang. Skjøndt man nu vel kan sige, at disse Andragender just ikke have meget at betyde — og det har ogsaa været omtalt i Comiteen, at Fæsterne et enkelt Sted først have villet andrage paa (Jeg skal ikke sige, om det virkelig forholder sig saa) at Loven skulde komme ud, som den sidst var for, men senere vare blevne af den modsatte Mening. — saa kan jeg dog ikke nægte, naar jeg skal være ganske ærlig, at der blandt en stor Mængde Fæstere er en Slags Modvillie imod og Frygt for Loven; selv saaledes som den her er foreslaaet af Majoriteten, og at endeel af Fæsterne ønske, at Loven kun maa indkomme saaledes, at Godseierne kun maa sælge til Fæsterne, deres Børn eller Svigerbørn. Men der skal ikke tages altfor meget Hensyn hertil; thi det er ogsaa ganske vist, at der hos hele Fæstebondestanden, forsaavidt jeg kender den, er Stræben efter at faae deres Gaarde til Selveiendom og begge Dele lade sig ikke forene, og man maa see hen til hvad der er til størst Gavn og Bedste for hele Staten. Lysten til at ville vedblive at være Fæstere finder man ogsaa ikke saa sjelden hos Bønderne; men jeg troer, at Aarsagen dertil er, fordi de troe at de skulle vedblive at beholde deres Fæste paa samme billige Vilkaar, som hidtil med en lav Indfæstning og lav Landgilbe, noget som jeg desværre ikke troer, at de kunne gjøre Regning paa saasnart Gods-

eierne mærke, hvorledes det hænger sammen; thi da ville de vistnok tage en større Indfæstning, og en større Landgilbe (Hør!). Deraf kommer det, at jeg anseer det Forslag om Statsdomainernes Overgang til Selveiendom, som er gjort af den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 1ste District (B. Christensen) for i en vis Henseende at være temmelig farligt, da det gaaer ud paa, at det Bederlag, Fæsterne skulle give, skal beregnes efter deres nærværende Afgifter; thi det kunde let bringe Godseierne til at stille Afgifterne saa høit som mulig (Hør!), og derfor er virkelig Fare tilstede for Fæsterne, uden Hensyn til hvorvidt denne Plan lader sig realisere med Retfærdighed. Af disse forskjellige Grunde har jeg altsaa troet at burde gaae ind, som det ærede Thing vil see, paa det Forslag, som findes under Nr. 3, skjøndt min Overbeviisning ikke har forandret sig fra sidst. Jeg troer forøvrigt ikke, ved denne Leilighed, at kunne undlade at sige, at jeg vilde have ønsket, at vi istedetfor alle disse specielle Løve, der mere eller mindre vedrøre Fæstevæsenet, havde faaet en almindelig Lov (Hør!), som bestemte Fæstevæsenets Overgang til Selveiendom; man vilde da være bleven fri for alle disse Lovforslag her, nemlig om Afhændelsen af det til Lehn, Stamhuse og Fideicommisser hørende Bøndergods, Tillæg til Loven angaaende Jords Afstaaelse til Opførelse af Fattighuse etc., Forslag til Lov, om Afhændelse af det Staten tilhørende Bøndergods, og den efter min Mening ubetydelige men meget ubehagelige og hidsende Jagtlov. — Det er derfor min Overbeviisning, at en saadan Lov, hvorved Fæstegodset gaaer over til Selveiendom er meget nødvendig, og det vilde være i højeste Grad betænkeligt om ei farligt at udsætte denne Lov (Hør!) altfor længe. Det er ogsaa min Overbeviisning, at skal en sund og fornuftig Udvikling af vore nærværende Forhold finde Sted, saa er en saadan Lov absolut nødvendig, og det har derfor gjort mig ondt, at en saadan Lov ikke allerede er fremkommen. Jeg troer man skal benytte Stemningen, medens den er til at føre en saadan Lov igennem; jeg troer, at den nærværende Tid stemmer med en saadan Lov, men at den rette Tid til at faae den